

https://doi.org/10.31516/2410-5325.065.07

УДК 077:008-028.26](045)

О. В. Мусієнко, аспірантка, факультет культурології, Харківська державна академія культури, м. Харків

helga4bright@gmail.com

https://orcid.org/0000-0002-9562-2165

ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «ІНТЕРНЕТ-ВІДЕОХОСТИНГ» У СУЧАСНІЙ АУДІОВІЗУАЛЬНІЙ КУЛЬТУРІ¹

Запропоновано нову концепцію визначення поняття «інтернет-відеохостинг» у сучасній аудіовізуальній культурі. Проаналізовано попередні концепції визначень відеохостингу, відмінності та подібності наведених дефініцій. Сформульовано власне визначення «інтернет-відеохостинг», яке містить культурну значимість, досягнення та художньо-естетичну складову цієї платформи в аудіовізуальній культурі.

Метою статті є розгляд інтернет-відеохостингу як масштабної аудіовізуальної платформи авторських думок, тісно пов'язаної з передовими інформаційно-інтегративними технологіями та новітніми художньо-естетичними засобами.

Ключові слова: *відеохостинг, Інтернет, нові медіа, аудіовізуальне мистецтво.*

О. В. Мусиенко, аспирант, факультет культурологии, Харьковская государственная академия культуры, г. Харьков

ОПРЕДЕЛЕНИЕ ПОНЯТИЯ «ИНТЕРНЕТ-ВИДЕОХОСТИНГ» В СОВРЕМЕННОЙ АУДИОВИЗУАЛЬНОЙ КУЛЬТУРЕ

Предложена новая концепция определения понятия «интернет-видеохостинг» в современной аудиовизуальной культуре. Проанализированы предыдущие концепции определений видеохостинга, различия и сходства приведенных дефиниций. Сформулировано собственное определение «интернет-видеохостинг», которое содержит культурную значимость, достижения и художественно-эстетическую составляющую этой платформы в аудиовизуальной культуре.

Целью статьи является рассмотрение интернет-видеохостинга как масштабной аудиовизуальной платформы авторских мыслей, тесно связанной с передовыми информационно-интегративными технологиями и новейшими художественно-эстетическими средствами.

Ключевые слова: *видеохостинг, Интернет, новые медиа, аудиовизуальное искусство.*

¹ This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International License.

O. V. Musienko, postgraduate student, Faculty of Cultural Studies, Kharkiv State Academy of Culture, Kharkiv

THE DEFINITION OF CONCEPT “VIDEO HOSTING ON THE INTERNET” IN THE CONTEMPORARY AUDIOVISUAL CULTURE

Relevance of research topic. Video hosting is effective cultural platform and a channel for promoting values, views and ideas and one of the most influential new media now. Further study of its features can predict a person’s cultural views in the future.

The aim of the article is to create a modern definition of “video hosting on the Internet”, which will include the cultural significance, achievements and the artistic and aesthetic component of this platform in audiovisual culture.

Research methodology uses cultural and art-based approaches to the subject of analysis. The article also uses methods of systematic, comparative and art-study analysis. The author highlights the main features of Internet video hosting in audiovisual culture.

The results of terminological exploration of the definition of “video hosting on the Internet” prove that there are several concepts of this term. The author’s concept allows adding to the existing information, sociological and cultural concepts as well as the art-study aspect, which essentially complements the characteristic features of this latest platform / genre form. The article summarizes the previous concepts of definition of video hosting and analyzes the differences and similarities of the above definitions. The author forms her own definition applicable to the field of audiovisual art. The study is based on the analysis of the existing structures and characteristics of video hosting narratives.

Novelty. The author proposes a new concept for the definition of “video hosting on the Internet” in the contemporary audiovisual culture.

The practical significance. The prospects for further research are related to the study of the art of video hosting on the Internet. The author believes that further research and confirmation of the hypotheses presented can be considered as an overview of the analysis of the general definition of Internet video hosting service and a significant step towards critical thinking of the appearance of new media.

Keywords: *video hosting, Internet, new media, audiovisual art.*

Постановка проблеми. Поняття «інтернет-відеохостинг» є одним із найпоширеніших та гібридно використовуваних термінів, які не мають чіткого значення. Зазвичай воно належить (як вказує частина слова — відео) до культурних питань аудіовізуального простору та (як вказує друга частина слова — хостинг) до розміщення зазначеного вище продукту. Проте розуміння поняття «інтернет-відеохостинг» відсутнє і фактично не набуло узагальненого формулювання в науковому дискурсі.

У багатьох спробах наукового визначення та пояснення поняття «відеохостинг» використовують для позначення широкого спектра

різних явищ. Воно може бути позначене як «веб-сервіс, що має спеціальний програвач для перегляду відео» (*Online video platform*), а також як безпосередньо «велике сховище відео» (*Что такое видеохостинг*). Водночас, слід зазначити, що спроби сформувавши наведену дефініцію стосуються культурної практики користувачів Інтернету або досліджень теорій нових медіа.

Наразі інтернет-відеохостинги відіграють роль ефективної культурної платформи й каналу популяризації цінностей, поглядів та ідей і дотичні до появи найвпливовішого новітнього медіа, яке має змогу в майбутньому змінювати культурний світогляд людини.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вивчення наукових праць виявило, що комплексного розгляду терміна «інтернет-відеохостинг» у сучасній аудіовізуальній культурі фактично не відбулося, що зумовлює безперечну актуальність цього дослідження. Тому, насамперед, було розглянуто суміжні теми, пов'язані з дослідженням Інтернету. Автором опрацьовано матеріали щодо технічного визначення предмета дослідження, а також розвідки, у яких вивчаються соціальні та культурологічні передумови середовища, що стали каталізатором появи інтернет-відеохостингу.

Мета статті — дослідити термінологічну систему, у якій визначається поняття «інтернет-відеохостинг» в контексті мистецтвознавчого термінологічного ареалу.

Інтернет-відеохостинг — це багатозначне поняття, що на сьогодні не набуло системного та всебічного розгляду. Тому, зважаючи на багатозначність наведеного терміна, автор має на меті сформувавши власне визначення інтернет-відеохостингу у цій статті.

Використано культурологічний та мистецтвознавчий підходи до об'єкта та предмета аналізу. У статті також використовуються методи системного, компаративного та мистецтвознавчого аналізу. Метод системного аналізу дозволяє розглянути використання терміна відеохостинг як компонента інформаційної, культурологічної та соціальної складової Інтернету. Метод мистецтвознавчого аналізу виокремлює формотворення і художньо-естетичні особливості аудіовізуальних творів, що є головною складовою відеохостингу. Компаративний метод висвітлює головні ознаки, притаманні відеохостингу в сучасній аудіовізуальній культурі, за допомогою зіставлення зі специфічними ознаками традиційних визначень.

Виклад основного матеріалу дослідження. Відсутність наукових мистецтвознавчих рефлексій щодо предмета вивчення зумовлює системний підхід до аналізу визначень інтернет-відеохостингу. Базаючись на аналізі публікацій з проблеми, автор розробив власну типологію

наявних концепцій, яка основана на аналізі основних точок зору на визначення інтернет-відеохостингу, що охоплює інформаційні, культурні та соціальні визначення цього поняття.

Ймовірно, найдавнішою і найпоширенішою концепцією визначення відеохостингів є інформаційна. Вона належить до початкових дискусій про нові медіа та означає появу перших творчих доробків користувачів ранніх віртуальних спільнот, що розвивалися за допомогою розгалуженої системи Інтернет (початок 2000-х рр.). Згідно з цією концепцією, відеохостинги є веб-сервісом, що «дозволяє завантажувати і переглядати відео в браузері, наприклад, через спеціальний програвач. Водночас більшість подібних сервісів не надають відео, дотримуючи таким чином принципу «контент генерує користувач» (User-generated content). Відеохостинг набув популярності разом із поширенням ширококосмугового доступу в Інтернет і розвитком (здешевленням) жорстких дисків (на яких стало можливо довготривало зберігати величезні обсяги інформації)» (*Online video platform*).

Влучним та узагальнюючим визначенням є, на наш погляд, «веб-сайт, який дозволяє користувачам завантажувати та обмінюватися своїми відеокліпами з широкою публікою або запрошеними гостями» (*Video sharing site, www.pcmag.com*). Можна підкреслити, що користувачі таких платформ сприймають відеохостинги як каталізатор розвитку технічно-інформаційної глобалізації сучасності.

Як зазначає Джек Голдсміт (Jack Goldsmith) у своїй статті «Хто контролює Інтернет? Ілюзії світу без кордонів» (*Who Controls the Internet? Illusions of a Borderless World*), «оскільки багато користувачів (відеохостингів) не мають необмеженого веб-простору, завдяки платній послuzі або через пропозицію інтернет-провайдера, послуги відеохостингу стають дедалі популярнішими, особливо у зв'язку з бурхливим зростанням популярності блогів, інтернет-форумів та інших інтерактивних сторінок... Контент може бути або створеним користувачем аматорським кліпом, або комерційним продуктом. Індустрія розваг використовує цей носій для випуску музики, відео, фільмів і телевізійних шоу безпосередньо для публіки... Більшість людей не володіють веб-серверами, і це зумовило попит на створений користувачами відео-контент» (Goldsmith, Jack; Wu, Tim, 2006, p. 143). Тобто інтернет-відеохостинги за п'ятнадцять років існування, хоча і перебувають на етапі розвитку, проте стали основою нового медіа, що переймає більшість напрацювань та структур традиційних медіа.

Тому *інформаційну концепцію* інтернет-відеохостингу можна розглядати як індивідуалізований рівень використання технологій і цифрової інформації, що створює шаблон взаємодії та розповсюдження

аматорського й комерційного аудіовізуального матеріалу. Ця орієнтація на майбутнє і технологічність є каталізаторами соціальних змін, що має породжувати теми для дискусій у науковому світі та поширювати погляди на існування відеохостингів як культурного явища.

Будь-яка технологія допомагає створювати нові соціальні та культурні відмінності в сучасності, тому *культурну концепцію* інтернет-відеохостингів можна розглядати як культурні практики, за допомогою яких користувач взаємодіє з новими рівнями сприйняття інформації в контексті творчості суб'єкта.

У більшості наукових праць відсутня конкретна дефініція поняття «культура інтернет-відеохостингів». Причина полягає в тому, що поняття «культура мережі» залежить від контексту й, таким чином, є суб'єктивним. Однак якщо виокремити загальні підходи, то доречно процитувати Говарда Рейнгольда (Rheingold, 1993), який у своїй праці «Повсякденне життя в кіберпросторі» вважає, що поняття «інтернет-культура» базується на таких загальних положеннях: «Культура, яка опосередкована лише комп'ютерним екраном; залежить від поняття інформації та обміну знаннями; розкриває проблематику когнітивної і соціальної культури, а не тільки географічної; суб'єктивний продукт має знайти своє місце в широкому колі; залежить від інструментів, що маніпулюють, чого не можна сказати про інші форми культури» (Rheingold, 1993).

Цікава думка, що означена в Оксфордському англійському словнику 1963 р., де вперше згадується термін «інтернет-культура»: «в епоху інтернет-культури всі плуги тягнуть себе, а смажені курчата летять прямо на наші тарілки» (*Oxford University Press*). Тобто за тридцять років до появи найпоширенішого відеохостингу YouTube, суспільство вже підкреслювало індивідуалізовану та уніфіковану природу інтернет-культури, яка здатна підлаштовуватися під будь-яку потребу користувача.

Зазначимо, що комп'ютерні мережі не лише підсилюють тенденцію до розподілу та мобілізації індивідуальних культурних світоглядів, а й водночас ставлять під сумнів всю централізовану модель поширення інформації (через зміну природи самої інформації). Попри те, що такі традиційні медіа, як телебачення, пропонують централізований канал зв'язку, інтернет-відеохостинги доповнюють (та змінюють) цю систему, пропонуючи інтимне, міжособистісне спілкування.

У контексті *соціальної концепції* розглянемо думку Лева Мановіча (L. Manovich), який визначає це поняття з метою «вивчення різних соціальних явищ, пов'язаних з Інтернетом та іншими новими формами мережевого спілкування». Прикладами того, що підпадає під дослідження кіберкультури, є онлайн-спільноти, розраховані на велику

кількість користувачів, проблема ідентичності в Інтернеті, соціологія та етнографія використання електронної пошти, мобільних телефонів у різних спільнотах; проблеми статі й етнічної належності у використанні Інтернету; тощо (Manovich, 2003). Науковець висновує: кіберкультура орієнтована на соціальну мережу, нові медіа, культуру та інформатику (Manovich, 2003).

Зазначимо, що в науковому дискурсі існує прагнення констатації соціальних змін та їх фіксації: «... усвідомлення того, що ми все більше живемо і відчуваємо себе в техно-біокультурному середовищі, незмінно структурованому новими формами науки і техніки» (Escobar, 1996). Така культура «зароджується в добре відомій соціальній матриці сучасності, навіть якщо вона орієнтується на створення нового порядку, який ми ще не можемо повністю осмислити, але повинні спробувати зрозуміти...» (Escobar, 1996).

Тобто соціальна концепція інтернет-відеохостингів полягає у фіксації зростаючої суб'єктивізації контенту інтернет-відеохостингів як сукупності соціальних формувань, кодексів і наративів. Спосіб життя, оснований на поширенні впливу інтернет-відеохостингів, не лише «реальніший» завдяки індивідуалізації, а й є перетворюючим, що зумовлює зміну потенційно звичного способу життя на більш віртуалізований.

Таким чином, інтернет-відеохостинг можна розглядати як інформаційну, соціальну й культурну платформу, що поєднує у сучасному віртуальному просторі аматорські та професійні аудіовізуальні твори. Вона створюється на перетині культурного та технологічного, символічного й побутового і задовольняє індивідуальні потреби новітнього «масового» глядача-користувача. Отже, відеохостинги можна вважати уніфікованим і гібридизованим кластером аудіовізуальних дискурсів та культурних практик.

Оскільки визначення терміна «інтернет-відеохостинг» не можливо розглядати відокремлено від технічного визначення (це пов'язано з середовищем виникнення предмета, що вивчається), то авторське визначення є необхідною інтеграцією ознак технічного загальноприйнятого поняття в культурологічний дискурс.

Зауважимо, що інтернет-відеохостинги є саморефлексійними та багатозначними, тому наведена дефініція є авторською. З нашої точки зору, у мистецькому сенсі, відеохостинг можна вважати інструментом художньої творчості, «мостом» між новими медіа та мистецтвом, платформою, яка поєднує візуальну естетику й «мову» нових медіа і відповідає суспільним запитам щодо демократизації та індивідуалізації віртуальної реальності.

Автор розуміє поняття «інтернет-відеохостинг» як масштабну демократичну аудіовізуальну платформу аматорського та комерційного контенту, тісно пов'язану з передовими інформаційно-інтегративними технологіями та новітніми художньо-естетичними засобами виразності.

Попередні концепції визначення інтернет-відеохостингів концентрувалися лише на окремих аспектах цього явища. Крім того, ці концепції не містили осмислення найголовнішого аспекту їхнього (відеохостингів) існування: вклад у появу демократичного, індивідуалізованого аудіовізуального продукту. Інтернет-відеохостинг, у розумінні автора, є свідченням розвитку досліджень та досягнень мистецьких, інформаційних, соціальних і культурних практик, пов'язаних із новими медіа.

Однією з ознак інтернет-відеохостингів є те, що вони, за допомогою новітніх художньо-естетичних та інформаційних засобів, мають спроможність стати ядром соціальних і культурних змін, зумовити появу нового культурного вільного простору.

Висновки. Термінологічні розвідки щодо визначення поняття «інтернет-відеохостинг» доводять, що існують кілька концепцій. Жодна з них не є комплексною, тому виникає певна невизначеність сутності цього явища. Авторська концепція дозволяє додати до наявних інформаційної, соціологічної та культурної концепцій ще й мистецтвознавчий аспект, який суттєво доповнює характеристики цієї новітньої платформи/жанроформи. Окрім цього, доведено, що культурна цінність появи передової аудіовізуальної платформи була сприйнята більшістю суспільства як «демократична арена для висловлювань» і стала невід'ємною частиною повсякденного впливу аудіовізуального доробку на життя та творчість індивідуума. Тому інтернет-відеохостинг наразі відіграє важливу роль в ієрархізації медіа.

Перспективи подальших досліджень пов'язані з дослідженням мистецтвознавчої складової інтернет-відеохостингу.

Список посилань

- Escobar, A. (1996). *Encountering development: the making and unmaking of the third world*. United Kingdom: Princeton University Press.
- Goldsmith, J.; Wu, T. (2006). *Who Controls the Internet? Illusions of a Borderless World*. United Kingdom: Oxford University Press (US).
- René T. A. Lysloff, Leslie C. Gay, Jr. (2013). *Music and Technoculture*. United States: Wesleyan University Press.
- Rheingold, H. (1993). *Daily Life in Cyberspace. The Virtual Community: Homesteading on the Electronic Frontier*. United States: MIT Press.
- Manovich, L. (2003). *New Media from Borges to HTML*. Retrieved from http://manovich.net/content/04-projects/033-new-media-from-borges-to-html/30_article_2001.pdf.
- Video sharing site dictionary definition*. Retrieved from <http://www.oed.com/>

Video sharing site dictionary definition. Retrieved from <https://www.pcmag.com/encyclopedia/term/57378/video-sharing-site>.

Video sharing site dictionary definition. Retrieved from <http://www.thefreedictionary.com/>

Online video platform. Retrieved from https://en.wikipedia.org/wiki/Online_video_platform.

Что такое видеохостинг. Восстановлено из <https://semantica.in/blog/chto-takoe-videokhosting.html>.

References

Escobar, A. (1996). *Encountering development: the making and unmaking of the third world*. United Kingdom: Princeton University Press. [in English].

Goldsmith, J.; Wu, T. (2006). *Who Controls the Internet? Illusions of a Borderless World*. United Kingdom: Oxford University Press (US). [in English].

René, T. A., Lysloff, Leslie, C. Gay, Jr. (2013). *Music and Technoculture*. United States: Wesleyan University Press. [in English].

Rheingold, H. (1993). *Daily Life in Cyberspace. The Virtual Community: Homesteading on the Electronic Frontier*. United States: MIT Press. [in English].

Manovich, L. (2003). *New Media from Borges to HTML*. Retrieved from http://manovich.net/content/04-projects/033-new-media-from-borges-to-html/30_article_2001.pdf. [In English].

Video sharing site dictionary definition. Retrieved from <http://www.oed.com/> [in English].

Video sharing site dictionary definition. Retrieved from <https://www.pcmag.com/encyclopedia/term/57378/video-sharing-site>. [in English].

Video sharing site dictionary definition. Retrieved from <http://www.thefreedictionary.com/>. [in English].

Online video platform. Retrieved from https://en.wikipedia.org/wiki/Online_video_platform. [in English].

What is video hosting. Retrieved from <https://semantica.in/blog/chto-takoe-videokhosting.html>. [in Russian].

Надійшла до редколегії 18.08.2019 р.